

การบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

Academic administration at Na Klang 5 educational quality development network center under Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 2

ฐิตาพร เทียงพร้อม^{1*}, กิจพิณฐ์ อุสาโห², สุรางคณา มัณยานนท์³

Thitaporn Thiangprom^{1*}, Kitpinit Usaho², Surangkana Manyanon³

^{1, 2, 3} หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

^{1, 2, 3} Master of Education Program in Educational Administration, Ratchathani University, Udon Thani campus

Corresponding author's e-mail: thitaporn.thp@gmail.com^{1}, pmgkitpinit@gmail.com²,

surangkana.manyanon@gmail.com³

Received: February 5, 2025

Revised: March 3, 2025

Accepted: March 14, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 88 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามตำแหน่งครู เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ มีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทางออนไลน์ google form วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และรายด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างยั่งยืน 2. แนวทางพัฒนา ประกอบด้วย 2.1 ผู้บริหารและครูจัดตั้งคณะทำงานร่วมวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ 2.2 พัฒนาระบบนิเทศการเรียนรู้อย่างยั่งยืนพร้อมคลังสื่อการสอนที่แบ่งปันได้ 2.3 จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาแพลตฟอร์มนิเทศออนไลน์ศูนย์เครือข่ายฯ มุ่งพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบผ่านโครงการ การทดลอง 2.4 สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยพัฒนาระบบนิเทศออนไลน์ การวัดผลประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน 2.5 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมดิจิทัลสำหรับครู และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษากลับมาเป็นระบบและยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารงานด้านวิชาการ, ผู้บริหารโรงเรียน, แนวทางพัฒนา

Abstract

The goal of this study was to look into the level and development guidelines for running the Na Klang 5 Educational Quality Development Network Center, which is part of the Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 88 informants, obtained through stratified random sampling classified by teaching positions. The research instruments were questionnaires and interviews, with validity values between 0.67 and 1.00 and a reliability of 0.98. This research conducted data collection via email using google forms. Analyzed the data using statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. Research findings: 1. The overall level of academic administration was the highest aspect; it was internal quality assurance system development, followed by learning resource development, while learning process development scored lowest. 2. Development guidelines as follows, 2.1 Emphasize digital transformation through competency analysis and expert networks. 2.2 Implement active learning with project based. 2.3 Experimental approaches, enhancing quality through online supervision. 2.4 Digital innovations promote research through data analysis and mentoring systems. 2.5 Fostering network collaboration for sustainable educational improvement through best practice sharing.

Keyword: academic administration, school administrator, development guideline

ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันทิศทางการพัฒนาประเทศทั่วโลกหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกัน ได้หมด ดังนั้นสังคมไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนและเตรียมการวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีศักยภาพและมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน ทัดเทียมนานาชาติประเทศได้นั้น มนุษย์จึงเป็นปัจจัยหลักที่จะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นลำดับแรกโดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570) มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาประเทศไทยสู่อนาคตที่ยั่งยืน มั่งคั่ง และมั่นคง โดยมีเป้าหมายหลัก 5 ประการ ดังนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจมุ่งเน้นไปที่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจสีเขียว และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ การปกครองมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ การต่อต้านคอร์รัปชัน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และความมั่นคง มุ่งเน้นไปที่การรักษาความมั่นคงภายในและภายนอกประเทศ ป้องกันอาชญากรรม ยาเสพติด และ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

การบริหารงานวิชาการของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ โดยมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน แบ่งสายงานบริหารตามภารกิจหลัก และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสนับสนุนสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน นอกจากนี้ยังจัดระบบนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งให้คำแนะนำและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องศูนย์เครือข่ายฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะและสมรรถนะสำคัญ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควบคู่ไปกับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน พัฒนา

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยประสานงานกับหน่วยงานการศึกษา สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการพัฒนาบุคลากร มีการจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากร ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และที่ผ่านมาพบว่า ผู้บริหารบางโรงเรียนยังขาดทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานวิชาการในยุคปัจจุบัน เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล การสื่อสารออนไลน์ การบริหารงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน และครูผู้อาวุโสยังขาดการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใช้ในการเรียนการสอน

งานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ความทันสมัยในงานวิชาการของสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทจะได้รับการยอมรับได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาได้มีความตระหนักตรงกันว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญยิ่ง งานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาก็พิจารณาจากผลงานวิชาการเนื่องจากงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการบริหารงานวิชาการจะให้สัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีปัญญาเฉียบแหลมเป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญเข้มแข็ง และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยเพียงใด จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงาน และบุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดความร่วมมืออย่างทั่วถึงอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารให้สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการทำงานด้านวิชาการของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ได้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การบริหาร หมายถึง การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป และร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ (ภารติ อนันต์นาวิ, 2557; ศิริ ถิอาสนา, 2557; เพ็ญพิศ ผาพองขุน, 2560; สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561; Koontz & O'Donnell, 1972; Hoy & Miskel, 2001)

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะทัศนคติค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม (ศิริ ถิอาสนา, 2557; ศุภรัตน์ ปึงข้อ, 2558; ธีระชัย ช่วงบุญศรี, 2558, ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ, 2559)

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานอย่างมากโดยจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นระบบ ระเบียบ เกิดคุณค่าในด้านการประหยัด การบริหารจะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อที่จะให้งานได้บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่วางไว้การบริหารจะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ (ธีระชัย ช่วงบุญศรี, 2558; มาลัย วงศ์วิทยวัฒนา, 2560; ประจักษ์ ยอดเมิน, 2563; วัชรพร แสงสว่าง, 2563)

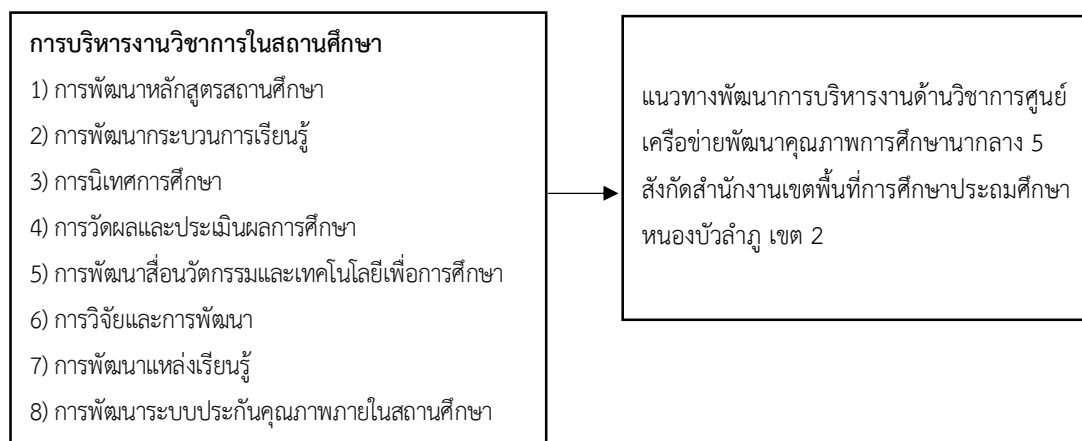
ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 งาน หลัก คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอรายละเอียดของการบริหารงานวิชาการไว้ (อรนุช พลศักดิ์, 2557; กฤษณา ชันดา, 2558; สุทธิรา เกษมราษฎร์, 2559; ดวงกมล ปถคามินทร์, 2560; สมควร ชุมชอบ, 2560)

กล่าวได้ว่า การบริหารวิชาการเป็นการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนการสอน ไปจนถึง การวัดการประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งเป็นงานหลักของงานวิชาการ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขอบข่ายการบริหารวิชาการ มี 8 ด้าน กรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยผสมผสานวิธี (mixed methods research) มีรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรหน่วยที่ศึกษา (unit of study) คือ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน ประชากรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 118 คน จำแนกเป็น ข้าราชการครู จำนวน 98 คน พนักงานราชการ (ครู) จำนวน 5 คน และครูอัตราจ้าง จำนวน 15 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 92 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) จำแนกตามตำแหน่งครู ดังนี้ ข้าราชการครู 76 คน พนักงานราชการ (ครู) จำนวน 4 คน และครูอัตราจ้าง จำนวน 12 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งมีจำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นสำรวจรายการ (Checklist) มีจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มี 8 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ
- 3) การนิเทศการศึกษา จำนวน 6 ข้อ
- 4) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา จำนวน 7 ข้อ
- 5) การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
- 6) การวิจัยและการพัฒนา จำนวน 8 ข้อ
- 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ
- 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ

2.2 ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ โดยนำผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และแบบปลายเปิดมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

- 1) นางกัญญา สารวงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนดงเย็นพรหมประชาสรรค์
 - 2) นายสุวัฒน์ ทรงศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาจาน
 - 3) นายคะนองศักดิ์ เกตุนอก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอ้อมกอประชาสามัคคี
- เกณฑ์การเลือกคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
- 1) เป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา 5-10 ปี
 - 2) เป็นผู้บริหารที่มีตำแหน่งวิชาการชำนาญการพิเศษ
 - 3) เป็นผู้บริหารที่ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่นประจำปี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ จากเอกสารงานวิจัยเพื่อหาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 พัฒนาเครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบสำนวน ภาษาความครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสมของแบบสอบถามพิจารณาความเที่ยงตรงเนื้อหา (content validity) ปรับปรุงแก้ไขภาษา และคำถามให้ชัดเจนเข้าใจง่าย นำมาหาค่าความเที่ยงตรง โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งผลการประเมินความเที่ยงตรงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) นายอาณกร คำเหมือน ผู้อำนวยการโรงเรียนดงสวรรค์วิทยา
- 2) นายมงคล สุภกรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดดินจี่
- 3) นางณิชาภัทร เหตุเกิด ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและภาษาไปทดลองใช้ (tryout) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของบุญชม ศรีสะอาด (2554) ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นภาพรวมและรายด้าน นำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมายตามแนวคิดของเบสท์และคาร์น ต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ค่าความถี่และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตาราง

4.5 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) จากผลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการบริหารงานด้านวิชาการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 มีประสบการณ์ จำนวน 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45

2. ระดับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.24) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.42) และระดับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.49)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 ภายใต้อำนาจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 พบว่า แม้ว่าจะระดับการบริหารงานโดยรวมจะอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีจุดที่สามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น แนวทางพัฒนาที่นำเสนอมีดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารและครูควรร่วมมือกันวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของนักเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลรวมถึงการสร้างคลังสื่อการสอนที่สามารถแบ่งปันและเข้าถึงได้ง่าย

2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ควรเน้นรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ผ่านการทำโครงการและการทดลองจริง นอกจากนี้ ควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและพัฒนาทักษะการสืบค้น เพื่อให้ นักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3) การนิเทศการศึกษา การนิเทศเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการสอนของครู ควรพัฒนาแพลตฟอร์มนิเทศออนไลน์ที่สามารถรวบรวมข้อมูลการนิเทศ จัดเก็บข้อมูลบนระบบคลาวด์ และใช้แอปพลิเคชันที่สามารถสื่อสารแบบทันทีพร้อมแนบเอกสารได้ เพื่อให้กระบวนการนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกยิ่งขึ้น

4) การวัดผลและประเมินผล การมีระบบวัดผลที่ได้มาตรฐานช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น ควรจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อกำหนดมาตรฐานการวัดผล พัฒนาระบบจัดการข้อสอบกลาง และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษา การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีศูนย์พัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อให้ครูสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรม และพัฒนาหลักสูตรการสอนแบบผสมผสานที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

6) การวิจัยและพัฒนา การพัฒนาองค์ความรู้ผ่านการวิจัยจะช่วยให้ระบบการศึกษาเติบโตอย่างต่อเนื่อง ควรมีระบบวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล มีทีมที่เชี่ยวชาญ และระบบแลกเปลี่ยนผลการวิจัยระหว่างครูในเครือข่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและสามารถนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง

7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา ควรพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างห้องเรียนธรรมชาติเสมือนจริง และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่บูรณาการธรรมชาติกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การเรียนรู้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

8) การประกันคุณภาพภายใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนจำเป็นต้องมีระบบติดตามคุณภาพที่ชัดเจน ควรพัฒนาระบบติดตามแบบดิจิทัล จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพของเครือข่าย และสร้างระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น

แนวทางเหล่านี้จะช่วยให้ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา นากลาง 5 สามารถยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของสังคม และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างรอบด้าน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีประเด็นที่สนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังนี้

ระดับการบริหารงานวิชาการในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เนื่องจากถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนกร พรหมวังขวา (2558) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของดวงกมล พลคามินทร์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัชพิมพ์ สืบเสนาะ (2561) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของธิดยา ภิระบัน (2561) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของปฐวี อ่ำศรี และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี (2566) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัตน์ ทองผา (2563) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งตัวแปรหลักและตัวแปรรายด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญา ธรรมศโสม และจุฑารัตน์ นิรันดร์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม" พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรที่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธิตยา ภิระบัน (2561) พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูจัดตั้งคณะทำงานร่วมวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัล สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลพร้อมคลังสื่อการสอนที่แบ่งปันได้

2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก สามารถจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุก ครอบคลุมโครงงานและการทดลอง สร้างสภาพแวดล้อมส่งเสริมการอ่าน และพัฒนาทักษะการสืบค้นวิจัยให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3) ด้านการนิเทศการศึกษาที่อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนควรพัฒนาแพลตฟอร์มนิเทศออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลการนิเทศ สร้างระบบจัดเก็บแบบคลาวด์ และใช้แอปพลิเคชันสื่อสารกลุ่มแบบทันทีพร้อมแนบเอกสารประกอบ

4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล ปดคามินทร์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าด้านงานวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก และควรตั้งคณะกรรมการวิชาการกำหนดมาตรฐานการวัดผล พัฒนาระบบจัดการข้อสอบกลาง และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการประเมินผลให้ครู

5) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมควร ชุมชอบ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน พบว่าด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก และควรจัดตั้งศูนย์พัฒนาสื่อดิจิทัลให้ครูเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรม และพัฒนาหลักสูตรการสอนแบบผสมผสาน

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารงานด้านวิชาการของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ระบบการวัดผลและประกันคุณภาพได้รับการพัฒนาให้มีความหลากหลายและสามารถใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีกรณีศึกษา ติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและบุคลากร โดยเน้นการเพิ่มพูนศักยภาพและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การบริหารจัดการที่ดีและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้ก้าวหน้าและตอบโจทย์ความต้องการของสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital) ในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรให้การนิเทศการศึกษาแบบกัลยาณมิตรให้คำแนะนำและแจ้งให้ครูผู้รับการนิเทศรับทราบข้อเสนอแนะเป็นเอกสารหรือข้อความอิเล็กทรอนิกส์สามารถอ่านและดาวน์โหลดได้

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรกำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดระเบียบ และแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในยุคปกติใหม่ เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านแอปพลิเคชัน ยูทูบ ดิจิตอล เป็นต้น

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างของรายบุคคล นำผลการวิจัยมาพัฒนาและแก้ไขปัญหในชั้นเรียนได้อย่างรวดเร็ว

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม และใช้เทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

1.8 ผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

2.2 ควรศึกษาการหาความสัมพันธ์ระหว่างงานวิชาการกับด้านคุณภาพของผู้เรียน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ขันตา. (2558). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*
- ณัชพิมพ์ สืบเสนาะ. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ดวงกมล ปดามินทร์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). *การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. ววิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- อัญญา ธรรมโสภณ และจุฑารัตน์ นิรันดร์. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 9(2), 98-109.*

- อิษิตยา ภิระบัน. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธีระชัย ช่วงบุญศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประจักษ์ ยอดเม้น. (2563). แนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (หนองบัวลำภู). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปฐวี อ่ำศรี และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 7(2), 326-337.
- เพ็ญพิศ ผาพองยูน. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยสันตพล.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มนต์ธี.
- มัลลย์ วงศ์ฤทัยวัฒนา. (2560). รูปแบบการบริหารงานศูนย์ประสานงานทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รัตนกร พรหมวังขวา. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วัชรพร แสงสว่าง. (2563). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิฑริทธิ์ ทองผา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 5, 23 พฤษภาคม 2563, หน้า 1210-1217. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศุภรัตน์ ปึงข้อ. (2558). สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเขาดงกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมควร ชุมชอบ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. (2563). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. หนองบัวลำภู: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรนุช พลศักดิ์. (2557). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
- Koontz, H.D. & O'Donnell, C. (1972). *Principles of management: An analysis of managerial functions*. New York: McGraw-Hill.